

Lahti-Piste

14.2.2025

SIVISTYSLAUTAKUNTA

OIKAISUVAATIMUS Lähteen koulun apulaisrehtorin viran siirtämisestä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsenin päätös 5.2.2025 6/2025

Lähteen koulun henkilökunnalle käytiin kertomassa ti 28.1., että toinen apulaisrehtorin virka siirretään Salpausselän kouluun 1.8.2025 alkaen. Palvelupäällikkö Matti Saarela ilmoitti syyksi tähän viran siirtoon oppilasmäärän vähentymisen tulevaisuudessa, pyrkimyksen kahden rehtorin järjestelmään kaikissa yhtenäis- ja yläkouluissa, sekä säästösyöt. Lähteen koululle luvattiin antaa vastaavasti 10 tunnin lisähuojennus johtamiseen muiden yhtenäiskoulujen saaman resurssin mukaisesti.

TAUSTAA

Launeen koulun yhteyteen liitettiin hallinnollisesti Liipolan toimipiste 1.8.2018. Launeen kouluun oli jo yhdistynyt Salinkallion koulu vuotta aikaisemmin tulevan Lähteen monitoimitalon rakentamisen vuoksi. Lähteen koulu aloitti toimintansa 1.8.2020. Nykyisessä Lähteen koulussa opiskelee n. 1100 oppilasta, joista Lähteen koululla n. 920 ja Liipolan toimipisteessä 180 oppilasta. Koulujen henkilökuntaan kuuluu yhteensä n. 130, jossa on mukana opettajat, ohjaajat ja koulusihteerit. Lähteen koulu on Lahden kaupungin perusopetuksen oppilasmäärältään suurin koulu.

LÄHTEEN KOULUN ERITYISPIIRTEET

Lähteen koulun toimii kahdessa monitoimitalossa, joiden johtamisesta (toiminnanjohtaja) vastaavat rehtori ja apulaisrehtori oman työnsä ohella. Molemmissa monitoimitaloissa, Lähteessä ja Onnissa, toimii myös päiväkotit. Liipolassa on lisäksi kirjasto ja Lähteellä nuorisotilat.

Lähteen koulun oppilaista n. 290 (26%) on maahanmuuttajataustaisia ja n. 400 (36%) oppilasta on tehostetun tai erityisen tuen piirissä. Lähteen koululla on 10 erityisluokkaa ja yksi valmistava luokka. Lähteen koulussa voi opiskella painotettua käsityötä.

Lähteen koulun poikkeuksellisen haastava oppilasaines tuottaa arjessa päivittäin sellaisia tilanteita, joissa rehtoreita tarvitaan niiden selvittämiseen (esim. koulupäivän epäminen, kirjallinen varoitus ja erityiset selvitystilanteet). Oppilaiden välinen väkivalta on lisääntynyt viimeisten vuosien aikana hyvin paljon, ja isot opetusryhmät 5.-9. luokilla aiheuttavat levottomuutta ihan normaalitunneilla. Oppilaiden päihteiden käytön lisääntyminen hankaloittaa koulun toimintaa koko ajan enemmän ja mm. vapetus (sähkötupakointi) koulupäivän aikana on hyvin yleistä jo alakoululaisilla. Yläkouluikäisillä mm. huumeiden käyttö työllistää koulun henkilökuntaa toistuvasti. Yleistynyt on myös yläkoululaisten ”hengailukulttuuri”, jossa kouluun kyllä tullaan, mutta ei mennä oppitunneille. Tämän ongelman hoitamisessa rehtoreilla on tärkeä tehtävä. Valtava tuen tarvitsijoiden määrä työllistää rehtoreita ja opettajia erilaisten palavereiden, lausuntojen ja opetusjärjestelyjen suunnittelun vuoksi todella paljon. Oppilashuollollinen työ vie tällä hetkellä eniten aikaa

rehtoreiden työssä ja se tulee väkisinkin huomattavasti heikkenemään, jos rehtorien määrä vähenee.

Lähteen koulun henkilökunnan psykososiaalinen kuormitus on ollut edellä mainituista syistä erittäin runsasta. Tästä syystä Aluehallintovirasto teki tarkastuksen 10.2. Lähteen koululle asiasta. Lopullista raporttia ei ole vielä saatu, mutta tarkastaja oli huolissaan Lähteen koulun henkilökunnan psykososiaalisen kyselyn tuloksista. Myös perusopetuksen rehtoreille ja koulusihteereille tullaan tekemään samanlainen kysely. Olisikin järkevää ensin nähdä kyselyiden tulokset ja tehdä sitten vasta johtopäätökset johtamistarpeen vähentämisestä.

Myös suuri henkilöstömäärä työllistää rehtoreita tällä hetkellä paljon. Esihenkilölähtöiset ohjelmat mm. ESS, Titania ja muut vaativat päivittäistä työpanosta. Koko ajan on menossa myös rekrytointia, sijaisten palkkaamista, työhyvinvointineuvotteluita ym., jotka vievät aikaa. Nyt jo tällä hetkellä on ongelmana, etteivät rehtorit enää tunne työntekijöitä niin hyvin, että voisivat heitä oikeasti tukea ja olla mukana pedagogisessa kehittämisessä. Rehtoreita näkee enää harvoin oppitunneilla seuraamassa opetusta.

Ensi syksynä Lahdessa on edessä isoja muutoksia Digione-hankkeen myötä, kun koulujen koko digitaalinen alusta ja toimintatavat, sekä hallintoprosessit muuttuvat. Tämä tulee vääjäämättä vaatimaan lisää johtamisresurssia, jotta muutos saadaan vietyä onnistuneesti läpi koulun arjessa. Lähteen koulu on pilottikoulu tässä hankkeessa. Lisäksi oppimisen tuen lainsäädäntömuutos tulee vaatimaan paljon käytännön opetusjärjestelyjen suunnittelua, kun kolmiportainen tuki puretaan. Näiden muutosten näkökulmasta johtamisresurssin vähentyminen tulisi pahimpaan mahdolliseen aikaan.

LIIPOLAN TOIMIPISTEEN TILANNE

Rehtoriresurssin vähentyminen tulisi erityisesti näkymään Liipolan toimipisteessä, jossa todennäköisesti toinen rehtoreista olisi vain yhtenä päivänä viikossa nykyisen kolmen päivän sijaan. Liipolan toimipisteen oppilasaines on vielä erityisen haastavaa, koska noin puolet oppilaista on maahanmuuttajataustaisia ja lisäksi koulussa on neljä erityisluokkaa ja yksi valmistava luokka. Tämä vaatisi useamman päivän rehtoriresurssia. Liipolan toimipisteellä on koulun henkilökuntaa yli 30 ja rehtori toimii myös monitoimitalon toiminnanjohtajana. On johtamisen aliarvioimista, että joku opettaja oman työnsä ohella ilman virallista esihenkilöasemaa voisi hoitaa kaikki rehtorille kuuluvat tehtävät. Liipolan alueen perheiden sosioekonominen tausta on koko Suomen heikoimpia.

PERUSTELUT ONTUVAT

Henkilökunnalle esitetyt virkasiirron perusteet ovat heikkoja. Kokonaissuunnitelmaa perusopetuspalveluiden henkilöstövähennyksistä ei ole esitetty, eikä ole osoitettu sitä, että Lähteen koululla olisi liikaa johtamisresurssia. Päinvastoin tälläkin hetkellä olemme matemaattisesti lasketussa (ei erityispiirteitä huomioiden) johtamisresurssissa vain keskitasoa. Matti Saarelan esittämässä johtamisresurssitaulukossa Lähteen koulu tulee olemaan heikoimmin johtamisresurssoituja kouluja ensi syksynä. Tilanteen hankaluutta lisää

vielä kahden toimipisteen aiheuttama ongelma, kun rehtori ei voi olla kahdessa paikassa yhtä aikaa.

Perustelut siitä, että kaikilla yhtenäis- ja yläkouluilla tulisi olla yhtäläinen rehtoreiden määrä (rehtori + apulaisrehtori), on absurdi. On aivan eri asia johtaa koulua, jossa on lähes puolet vähemmän oppilaita, paljon valikoitunutta oppilasainesta, vain muutama vuosiluokkataso (pelkkä yläkoulu) kuten esim. virkasiirron kohteena olevassa Salpausselän koulussa. Kautta vuosikymmenten koulun koko ja sen erityispiirteet ovat määrittäneet koululle jaettavaa johtamisresurssia.

Matti Saarelan esittämässä oppilasennusteessa eteläinen alue oli ainoa alue Lahdessa, jossa jollakin kohtaa tulevan 15 vuoden aikana on edes vähän kasvua. Tottahan on se, että oppilasmäärä tulee tulevaisuudessa vähentymään oleellisesti koko kaupungissa. Tosin Lähteen koulun osalta sitä ei näy vielä vuosiin. Johtamisresurssin vähentäminen tämän vuoksi on liiallista ennakoitua ja kohdistuu ihan väärään kouluun. Oppilasmäärän väheneminen tapahtuu joissakin kouluissa paljon nopeammin ja aikaisemmin. Tämänkin syksyn aikana varsinkin maahanmuuttajataustaisten perheiden muuttovirta on ollut kohti edullisia Liipolan vuokra-asuntoja.

LOPUKSI

Edellä mainituin perusteluin koemme, että Lähteen koulun apulaisrehtorin viran siirtäminen ei ole oikeudenmukaista eikä perusteltua. Jos virkasiirto toteutuu, se tulee heikentämään oleellisesti Lähteen koulun henkilöstön työhyvinvointia, oppilaiden oppilashuollollista työtä, pedagogista johtamista, esihenkilöiden hyvinvoinnista puhumattakaan. Ennen kaikkea päätös tulee tarkoittamaan sitä, että meillä ei jatkossa ole mahdollisuutta taata koulumme oppilaille perusopetuslain mukaista turvallista koulupäivää. Lahden kaupungin peruskoulujen johtamisresurssia tulisi tarkastella ja jakaa todellisten faktojen perusteella ja huomioiden koulujen haastavat erityispiirteet. Olisi erittäin vastuullista ja toivottavaa, että jokin kouluja koskeva päätös voitaisiin Lahdessa tehdä muillakin perusteilla kuin säästösyillä. Toivomme, että sivistyslautakunta peruu/kumoaa opetus- ja kasvatustoimintajohtajan virkasiirtopäätöksen ja asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Lahdessa 11.2.2025

Lähteen koulun henkilökunta

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

LÄHTEEN KOULUN HENKILÖKUNTA

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[REDACTED]

Nimen selvennys

[REDACTED]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys [Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]

[Redacted]

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Nimen selvennys

[Redacted]

Nimen selvennys

[Redacted]